

Handläggare
Jonas Althage**Till**
Trafiknämnden
2026-10-22

Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad. Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden beslutar att tillstyrka handlingsplan för klimatanpassning för Stockholms stad.
2. Trafiknämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefNiklas Domeij
Stabschef

Remissen

Remissen redogör för kommunstyrelsens förslag på Stockholms stads klimatanpassningsarbete. Handlingsplanen innehåller bl.a. både förslag på de grundläggande principer som staden ska arbeta efter vad gäller klimatanpassning och presenterar 25 aktiviteter som stadens nämnder och styrelser ska genomföra under handlingsplanens genomförandeperiod.

Trafiknämnden är huvudansvarig för nio aktiviteter, varav sju ska genomföras i samverkan med andra nämnder och bolag. Nämnden är även delansvarig för ytterligare tio aktiviteter. Nämnden har inget ansvar för sex av aktiviteterna.

Handlingsplanen har inte en tydligt specificerad genomförandeperiod. Dock står att handlingsplanen följer miljöprogrammets innehåll och att handlingsplanen sannolikt lämpligen kan uppdateras eller revideras efter ett nytt miljöprogram tas fram. Detta ger en sannolik genomförandeperiod fram till ca år 2032, d.v.s. runt ca fem år.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad till trafiknämnden. Trafiknämnden ombeds inkomma med yttrande till kommunstyrelsen senast 2026-10-27.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Analys och konsekvenser

Konsekvenserna av handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad bedöms övervägande positiva för kontorets kärnverksamhet. De aktiviteter som finns redovisade anses ge mandat för nämnder och styrelser att påbörja eller fortsätta samverkansarbete som gynnar trafikkontorets arbetssätt och redan pågående utvecklings- och samverkansarbeten. Vissa aktiviteter ämnar påskynda arbete som ger synergier mellan beredskap och klimatanpassning, vilket anses positivt.

Ekonomi

De ekonomiska konsekvenserna består främst i att utpekade aktiviteter ställer krav på att personella resurser och driftmedel avsätts för utredningar och arbeten som rör samordning med andra nämnder och styrelser inom staden. Dessa aktiviteter består till

överbäggande del av arbete av sådan karaktär som kontoret redan prioriterar, vilket betyder att personella resurser och driftmedel redan prioriteras för liknande sakfrågor. Ett flertal aktiviteter förenklar möjligheten för kontoret att samverka i högre grad med andra nämnder och styrelser.

En av aktiviteterna anger att nämnden ska påbörja genomförandet av investeringsprojekt som rör prioriterade skyfallsåtgärder.

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret lämnar framförallt synpunkter rörande de aspekter som berör kontorets verksamhetsområde. Eftersom kontoret även har strategiskt ansvar för att samordna och utveckla stadens arbete med skyfall, lämnas dock synpunkter i något bredare bemärkelse för frågor som berör skyfall och samordning av andra klimatrisker.

Synpunkter på handlingsplanens aktiviteter

Trafikkontoret tillstyrker samtliga aktiviteter och lämnar synpunkter på dessa nedan.

Aktiviteter som trafiknämnden är huvudansvariga för

Trafiknämnden är huvudansvarig för genomförandet av aktivitet 6, 7, 9, 15, 16, 20 och 21, i samverkan med andra nämnder och styrelser. Vidare är nämnden ansvariga att genomföra aktivitet 2 och 24, men dessa kräver inte samverkan med andra nämnder eller styrelser. Nedan beskrivs trafikkontorets synpunkt på dessa aktiviteter, uppdelat per aktivitet.

Aktivitet 2 – Genomför verksamhetsspecifika klimat- och sårbarhetsanalyser (KSA).

Kontoret anser att aktiviteten är väl motiverad.

Aktivitet 6 – Ta fram arbetsformer för hur staden ska driva eller medverka i samverkansprojekt med externa aktörer gällande fysisk anpassning för att hantera skyfallsrisker.

Kontoret anser att aktiviteten är prioriterad för att externa aktörer på ett mer tids- och kostnadseffektivt vis ska kunna skydda fastigheter, egendom och funktioner som ligger inom Stockholms stad. Kontoret har redan initierat samverkansprojekt med externa aktörer och aktiviteten ligger väl i linje med kontoret arbetssätt.

Aktivitet 7 – Identifiera var blå-grön-grå anläggningar kan anläggas i befintlig miljö.

Kontoret anser att aktiviteten ger större möjligheter att samordna behov från nämnder och styrelser, vilket skulle kunna ge ett bättre planeringsunderlag för t.ex. kontorets arbete med växtbäddar för träd, grönytor och vägdagvattenreningsåtgärder. Aktiviteten ligger väl i linje med kontorets pågående arbete och arbetssätt.

Aktivitet 9 – Ta fram typlösningar för lämpliga anläggningskonstruktioner för hantering av skyfall och en vägledning för vilka typer av ytor och anläggningar som kan nyttjas som översvämningssytor.

Kontoret anser att det finns behov och efterfrågan av att utveckla både anläggningskonstruktioner, samsyn rörande hur olika ytor kan nyttjas för översvämningsskydd, med mera. Aktiviteten ligger väl i linje med kontorets pågående arbete.

Aktivitet 15 – Utred alternativa bevattningslösningar i befintlig bebyggelse.

Aktiviteten bör stärka kontorets förmåga att öka beredskapen för att bevara gatuträd och således reducera kostnader vid extremhändelser såsom långvariga torrperioder och värmeböljor. Aktiviteten bör ge tydligare möjlighet att samordnat utveckla goda former gemensamt med andra berörda nämnder.

Aktivitet 16 – Utvärdera om geotekniska risker kan bedömas med god tillförlitlighet utifrån befintlig kunskap och tillgängliga underlag. Föreslå och initiera relevanta utvecklingsarbeten.

Kontoret anser att det finns betydande behov att uppdatera kunskapsläget inom geotekniska risker inom staden. Aktiviteten kan tydliggöra detta behov och även underlätta samverkan med övriga berörda nämnder och styrelser i utvärderingen samt i arbetet att prioritera utvecklingsarbeten. Aktiviteten ligger väl i linje med det upplevda behov som finns inom kontoret och genom dialog med andra nämnder och styrelser.

Aktivitet 20 – Upprätta ett investeringsprogram för prioriterade skyfallsåtgärder och påbörja genomförandet.

Kontoret anser att det är positivt att prioriterade skyfallsåtgärder genomförs. Kontoret har i budget 2026 tilldelats ansvar för *att initiera och driva angelägna samverkansprojekt som, utöver nämndens kärnuppdrag, kan anses vara påkallade utifrån ett kommunalt allmänintresse*. Kontorets arbete med att ta fram åtgärdsplaner för skyfall kommer resultera i att det finns ett gediget kunskapsunderlag för vilka områden som är lämpliga att prioritera skyfallsåtgärder inom.

Aktivitet 21 – Åtgärder för ökad komfort i staden sommartid.

Kontoret ser det lämpligt att även inkludera aspekter kopplade till ökad och långsiktigt hållbar krontäckning, annan skuggande vegetation, svalkande vistelsemiljöer samt andra åtgärder som minskar människors exponering för höga temperaturer.

Aktivitet 24 – Genomför beredskapsåtgärder för att kunna upprätthålla samhällsviktiga funktioner även i samband med extremväder.

Aktiviteten nämner som exempel flera aspekter som trafikkontoret identifierat som relevanta, för att öka beredskapsförmågan vid extremväder. Kontoret anser att det även finns behov av att en bredare analys görs, rörande stadens nämnders samlade behov av beredskapsorganisation. Det finns sannolikt synergier i att staden har en beredskapsorganisation som kan arbeta nämndöverskridande, och agera där behovet är som störst vid en kris eller extraordinär händelse.

Aktiviteter som trafiknämnden är delansvarig för

Trafikkontoret är inkluderad som ansvarig, men inte huvudansvarig, för aktiviteterna 3-5, 8, 10-11, 13-14 samt 18-19.

Aktivitet 3 – Arbeta med fördjupade värmeanalyser.

Kontoret anser att det är prioriterat att arbetet med värmeanalyser och dess effekter tydligare fokuserar på att identifiera samhällsstörande konsekvenser som är prioriterade att bemöta, på samma sätt som nämndens skyfallsarbete gör. Kontoret ställer dock frågan varför aktiviteten är den enda där det specifikt pekas ut att arbetet bör bedrivas i samverkan med akademien.

Aktivitet 4 – Bryt ner krontäckningskartan i finare geografisk indelning utifrån förutsättningar och behov.

Mer detaljerat planeringsunderlag som berör stadens krontäckning är välkommet och bedöms kunna underlätta samverkan med andra nämnder och styrelser inom trädfrågor.

Aktivitet 5 – Ta fram stöd för bedömningen av när klimatanpassningsåtgärder kan motiveras av att det föreligger ett kommunalt allmänintresse.

Kontoret anser att aktiviteten är prioriterad, för att nämnder och bolag enkelt ska kunna arbeta enhetligt dels mellan olika organisationer, men även för olika klimatrisker. Resultatet kommer ge viktig vägledning för aktivitet 20 *Upprätta ett*

investeringsprogram för prioriterade skyfallsåtgärder och påbörja genomförandet, som kontoret är huvudansvarig för.

Aktivitet 8 – Vidareutveckla arbetssätt för samlad skyfallshantering i samband med planering och exploatering.

Kontoret anser att det är högt prioriterat att stadsbyggnadsnämnden utvecklar arbetssättet bl.a. för hur klimatrisker som berör större geografiska områden hanteras. Möjligheten att samordna klimatanpassningsåtgärder med den bredare stadsplaneringen lyfts både av myndigheter, akademi och kommuner som en viktig komponent i klimatanpassningen av samhället. Kontoret vill betona att arbetssättet även lämpligen bör inkludera möjligheten att långsiktigt frigöra mark för exploatering, genom långsiktig styrning och samplanering mellan nämnder, styrelser och fastighetsägare, genom en samordnad och långsiktig klimatanpassning.

Aktivitet 10 – Utveckla formerna för samordnade anläggningar för dagvatten och skyfall vidare.

Aktiviteten bygger vidare på det arbete som påbörjats mellan flera av stadens nämnder och styrelser, inklusive trafiknämnden, rörande samordnade anläggningar. Aktiviteten bedöms ligga väl i linjer med kontorets prioriteringar inom området.

Aktivitet 11 – Utveckla underlag och arbetssätt för att beakta risker för värme och torka i samband med planering och exploatering.

Kontoret anser att det är lämpligt att utveckla arbetssättet för värmehantering i stadsplanering samt inom ny- och ombyggnadsprojekt.

Aktivitet 13 – Utred finansieringsformer för större skyfallslösningar i exploateringsprojekt.

Frågan om samfinansiering av klimatanpassningsåtgärder i exploateringsprojekt har lyfts under en lång tid av exploateringsnämnden, utan att större utredningar genomförts för hur ett sådant genomförande kan se ut. Det anses prioriterat att frågan faktiskt utreds. Föreliggande aktivitet kan ge värdefullt resultat som kan användas i trafikkontorets arbete med aktivitet 20 *Upprätta ett investeringsprogram för prioriterade skyfallsåtgärder och påbörja genomförandet.*

Aktivitet 14 – Utred alternativa bevattningslösningar i exploatering.

Kontoret önskar poängtera att frågan kräver noggrann samordning för att säkerställa att drift, underhåll och reinvestering inte otillbörligt påverkar nämndens verksamhet.

Aktivitet 18 – Bidra med perspektiv på städers förutsättningar att arbeta med klimatanpassning i det nationella klimatanpassningsarbetet.

Kontoret har under tidigare år bistått kommunstyrelsen med expertis i sakfrågor rörande framförallt översvämning, i det nationella påverkansarbete som kommunstyrelsen bedrivit. Det anses prioriterat att Stockholms stad arbetar för att förmedla kommuners förutsättningar rörande klimatanpassningsarbete, och hur ansvar mellan olika aktörer kan fördelas, t.ex. i det fall författningsförändringar framarbetas. Även dialog med myndigheter rörande tillsynsvägledning, allmänna råd och andra styrande dokument anses prioriterat.

Aktivitet 19 – Skapa en gemensam kommunikation på klimatanpassningsområdet.

Klimatanpassning berör många nämnder och styrelser inom staden, både utifrån att dessa är exponerade mot klimatrisker, men även att ansvaret för att samordna och utveckla arbetet med dem är spritt på flera organisationer. En samlad kommunikation för klimatanpassning för Stockholms stad som helhet, som förmedlar vad staden gör, hur det juridiska ansvaret för hantering av klimatrisker ser ut, m.m., anses kunna ge stora synergier och nyttor. Kontoret har redan påbörjat samordning inom kommunikation inom detta område, så aktiviteten ligger väl i linje med kontorets arbete.

Aktiviteter som trafiknämnden inte är utpekad som ansvarig part i någon bemärkelse

Trafiknämnden inkluderas inte som ansvarig i aktiviteterna 1, 12, 17, 22, 23 och 25.

Kontoret har inga synpunkter på aktiviteterna 12, 17, 22 och 23. Däremot har kontoret synpunkter på aktivitet 1 och 25.

Trafikkontoret
Stab

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon
Växel 08-508 27 200
jonas.althage@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Aktivitet 1 – Ta fram en uppdaterad klimatscenarioanalys för Stockholm stadsgeografi.

Det är av vikt att kontorets behov av klimatinformation tillgodoses inom denna aktivitet, eftersom resultatet utgör del av förutsättningarna för bl.a. aktivitet 2 och 24, som bl.a. trafikkontoret ska genomföra. Då arbetet med aktivitet 1 redan till övervägande del är genomfört och kontoret varit delaktigt i framtagandet, bedöms

det att aktivitet 1 kommer ge den information som kontoret till övervägande del är i behov av, utan att för den delen behöva vara utpekad som ansvarig.

Aktivitet 25 – Genomför förebyggande åtgärder för att förebygga skogs- och gräsbränder.

Trafikkontoret önskar att trafiknämnden läggs till som en ansvarig part. Trafikkontoret ansvarar för skötsel av bl.a. Hansta naturreservat och anser därmed att det är lämpligt att trafiknämnden är en av de parter som ingår som ansvarig för aktiviteten. Kontoret anser att kommunstyrelsen fortsatt bör vara huvudansvarig för aktiviteten, så som det är föreslaget.

Föreliggande aktivitet knyter även an till aktivitet 24, rörande beredskapsplanering, vilket ökar motiv till att trafiknämnden ingår som ansvarig för aktiviteten.

Allmänna synpunkter

Kontoret anser att handlingsplanen är väl formulerad och strukturerad, med tydlig prioritering rörande vilka klimatrisker som anses extra prioriterade. Handlingsplanen ger en god sammanfattning rörande juridiska ansvarsfrågor och aspekter som är relevanta ur ett verksamhetsperspektiv. De principer för klimatanpassning som presenteras anses väl formulerade.

Trafikkontorets förslag på beslut

Trafikkontoret föreslår att tillstyrka Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad i sin helhet.

Slut

Bilagor

1. Bilaga – Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad